

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 20.05.2024

§ 56

Kaupunginvaltuuston esityslistan toimittaminen varavaltuutetuille v. 2021-2025

4977/00.01.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa 16.8.2021 tekemäänsä päätöstä siten, että valtuuston esityslista toimitetaan Kokoomuksen kuudelle ensimmäiselle varavaltuutetulle.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Sonja Falk teki hylkäysehdotuksen.

Valtuutettu Falkin kirjallisesti toimittamat perustelut hylkäysehdotukselle olivat seuraavat:

“Esitys on vastoin valtuustoryhmien yhdessä sopimia toimintaperiaatteita sekä valtuustokaudella noudatettua aiempaa käytäntöä eikä muutokselle ole perusteltua tarvetta. Tällä kannalla oli seitsemän kymmenestä valtuustoryhmän puheenjohtajasta valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunnassa 15.5.2024 ja he pyysivät kaupunginhallitusta vetämään listan näillä perusteilla pois. Valtuutetun siirtyminen toiseen valtuustoryhmään ei lisää kasvaneen valtuustoryhmän varavaltuutettujen

tarvetta, sillä siirtyneen valtuutetun tilalle kutsutaan vaalituloksen mukaisesti sen vaalilistan varavaltuutettu, jolta listalta valtuutettu on alun perin vaaleissa valittu. Esitykseltä puuttuu siis perustelu.

Esitys on valmisteltu ilman ryhmien välistä neuvotteluja. Käytännössä tässä lisätään yksi palkkiollinen luottamuspaikka kokoomukselle. Ryhmien yhdessä sovittujen periaatteiden mukaan siirtymät valtuustoryhmien välillä eivät muuta vaalituloksen perusteella sovittua paikkajakoa. Se tarkoittaa, että siirtymästä hyötynyt ryhmä ei saa lisää luottamuspaikkoja eikä menettänyt ryhmä menetä paikkoja. Koska meillä ei ole valtuustosopimusta, asiasta sovittiin ryhmien kesken vasta kesällä 2022 perussuomalaisten toiveesta. Tässä käytännössä on tällä valtuustokaudella pitäydytty poikkeuksetta. Nyt esitys poikkeaisi yhdessä sovittua ja tähän mennessä noudatetusta käytännöstä.

Esityksessä moitittavaa on myös se, että se pyrkii ennakolta oheistamaan poliittisia neuvotteluja. Poliittiset neuvottelut eivät ole kaupunginhallituksen ohjattavissa. Lisäksi se ohjeistaa neuvotteluja niin, että varavaltuutettujen asemaa heikennettäisiin ja siihen puututtaisiin vaalituloksen vastaisesti kesken valtuustokauden. Esityksessä ehdotetaan, että mikäli valtuustoryhmästä siirtyy valtuutettuja toisiin valtuustoryhmiin, varavaltuutetut menettäisivät asemansa listan saavina varavaltuutettuina, eli heitä ei enää kutsuttaisi valtuustoinfoihin. He eivät enää saisi tarvitsemaansa informaatiota valtuustotyöstä, vaikka heidät edelleen kutsuttaisiin kokoukseen paikkaamaan siirtynyttä valtuutettua. Tämä ei ole kohtuullista varavaltuutetun näkökulmasta. Varavaltuutettu on valittu tehtävänsä vaaleilla ja hän on saanut huomattavan äänimäärän. Hänelläkin on mandaatti äänestäjiltä. Meidän vaaleilla valittujen valtuutettujen ja varavaltuutettujen on syytä kunnioittaa demokratiaa ja vaalitulosta varsinkin valtuustosalissa ja valtuuston kokouksiin kuuluvassa

työskentelyssä, sillä asemamme on täysin riippuvainen äänestäjien vaaleissa antamasta tuesta.”

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Falk valtuutettu Jouni Kaikkosen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun hylkäysehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Falkin hylkäysehdotusta, äänestävät ei.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä todettiin, että kaupunginhallituksen ehdotusta kannatti 38 valtuutettua ja valtuutettu Falkin hylkäysehdotusta 21 valtuutettua. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 1/56 §.

Kaupunginvaltuusto näin ollen hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Eriävän mielipiteen jättivät valtuutetut Sonja Falk, Jari Rissanen, Kalle Aaltonen, Riina Puusaari, Elisa Lientola, Anna Kupiainen, Jouni Kaikkonen, Lasse Pakkanen, Minerva Kastehelmi ja Eveliina Aaltonen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 29.04.2024

§ 180

Päätös

Kaupunginhallitus päätti tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa 16.8.2021 tekemäänsä päätöstä siten, että valtuuston esityslista toimitetaan Kokoomuksen kuudelle ensimmäiselle varavaltuutetulle.”

Lisäksi päätettiin, että puolueiden välillä neuvotellaan esityslistan toimittamisesta varavaltuutetuille osana luottamushenkilöorganisaatiota koskevaa hallintosäntöuudistusta. Varavaltuutettujen määrä ei voi jatkossa ylittää varsinaisten valtuutettujen määrää. Valtuustoryhmien muutosten tarkistus vuosittain kesäkuussa. Ensimmäinen tarkistus tehdään kesäkuussa 2025.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa 16.8.2021 tekemäänsä päätöstä siten, että valtuuston esityslista toimitetaan Kokoomuksen kuudelle ensimmäiselle varavaltuutetulle.”

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja Putula teki seuraavan muutosesityksen päätösehdotukseen: ”Lisäksi esitetään, että puolueiden välillä neuvoteltaisiin esityslistan toimittamisesta varavaltuutetuille osana luottamushenkilöorganisaatiota koskevaa hallintosäntöuudistusta. Varavaltuutettujen määrä ei voi jatkossa ylittää varsinaisten valtuutettujen määrää. Valtuustoryhmien muutosten tarkistus vuosittain kesäkuussa. Ensimmäinen tarkistus tehdään kesäkuussa 2025.” Jäsen Ida Rantanen kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallitukselta, voidaanko Putulan lisäyksesitys hyväksyä yksimielisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi lisäyksesityksen yksimielisesti.

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Jouni Kaikkonen teki hylkäysesityksen. I varapuheenjohtaja Aaltonen kannatti tehtyä hylkäysesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu päätösehdotuksesta poikkeava esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Kaikkosen hylkäysesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Minna Lampinen, Erkki Nieminen, Martti Talja, Jorma Ratia, Mira Nieminen, Ida Rantanen, Toni Putula ja Sirkku Hildén) ja 2 EI-ääntä (Jouni Kaikkonen ja Kalle Aaltonen). Äänestyslista otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Tämän jälkeen jäsenet Kaikkonen ja Aaltonen ilmoittivat eriävän mielipiteensä merkittäväksi pöytäkirjaan.

Eriävän mielipiteen perustelut liitteenä.

Asian käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus päätti yksimielisesti poistaa perusteluosasta lauseen: "On perusteltua, että samankokoisilla ryhmillä on myös yhtä monta listan saavaa varavaltuutettua."

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 13 §:n 4 momentin mukaan valtuusto voi päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.8.2021 (§ 78), että valtuuston esityslista valtuustokaudella 2021-2025 toimitetaan varavaltuutetuille seuraavasti:

SDP: kuudelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

Kok: viidelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

PS: neljälle ensimmäiselle varavaltuutetulle

Pro Lahti: kolmelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

Vihr: kolmelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

Kesk: kahdelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

KD: kahdelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

Vas: kahdelle ensimmäiselle varavaltuutetulle

Valtuustoryhmien kokoonpanoissa tapahtuneiden muutosten johdosta SDP:n ja Kokoomuksen valtuustoryhmät ovat tällä hetkellä yhtä suuria (molemmissa 16 valtuutettua).

Listan saavat varavaltuutetut saavat samalla käyttöönsä myös laitteet, esim. kannettavat tietokoneet, joilla esityslistoja voi lukea luottamushenkilöiden sähköisestä kokousjärjestelmästä. Kokoomuksen kuudes varavaltuutettu Mona Pyykkönen, jolle lista jatkossa toimitetaan, on tarkastuslautakunnan ja joukkoliikennelautakunnan jäsen, ja hänellä on lautakuntien jäsenenä it-laitteisto käytössään. Päätös ei näin ollen aiheuta toimenpiteitä it-laitteiston hankinnan osalta.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: ote Pyykkönen, päätösvalmistelupalvelut, hallintopäällikkö